2024. aasta seadus ...,

millega muudetakse teatavaid omavahel seotud õigusakte, et tõhustada toidupäästmist

…

2. Millega muudetakse 2008. aasta seadust XLVI toiduahela ja selle ametliku järelevalve kohta

Paragrahv 2

Toiduahelat ja selle ametlikku järelevalvet käsitleva 2008. aasta XLVI seaduse (edaspidi „2008. aasta XLVI seadus“) paragrahvi 15 lisatakse lõiked 2c–2f:

„2c) Ministri dekreedis määratletud toiduaineid, mille minimaalne säilimisaeg on üle 48 tunni, ei tohi viia toiduna turule 48 tunni jooksul enne minimaalse säilimisaja tähtpäeva, välja arvatud lõigetes 2d ja 2e sätestatud juhtudel.

2d) Ministri dekreedis määratletud toiduaineid, mille minimaalne säilimisaeg on üle 48 tunni, võib 48 tunni jooksul enne minimaalse säilimisaja tähtpäeva teha turul tasuta kättesaadavaks, kui on täidetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 852/2004 II lisa V peatüki punkti a nõuded.

2e) Toiduohutuse, toiduga kindlustatuse ja tarbijakaitse huvides võib valitsus dekreediga kehtestada eeskirjad selliste toiduainete turustamiseks, mille minimaalne säilimisaeg on üle 48 tunni ja mis on täpsustatud ministri dekreedis. Nimetatud eeskirjad reguleerivad nende turustamist toiduainena 48 tunni jooksul enne minimaalse säilimisaja tähtpäeva.

2f) Toote tasuta turul kättesaadavaks tegemiseks, nagu on määratletud lõikes 2d, peab toodet turule laskval isikul olema FELIR-tähis.“

Paragrahv 3

(1) 2008. aasta XLVI seaduse paragrahvi 38/H lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1) Toidu raiskamise vältimiseks ja abivajajatele toidu jaotamise tõhustamiseks toimivad kauplejad, kes tegelevad hulgimüügiga kaubandusseaduse tähenduses, ja toiduainete jaemüüjad, kes müüvad esmatarbekaupu kaubandusseaduse tähenduses ja kelle netokäive oli eelmisel kalendriaastal toiduseaduse § 47/B lõikes 2 nimetatud tegevusaladel üle 100 miljardi Ungari forinti (ilma aktsiisi ja riikliku tervishoiutoodetee maksuta) (edaspidi koos: pakkuv üksus) toiduainete puhul (nagu on täpsustatud ministri dekreedis), mida nad kaubanduslikel eesmärkidel valdavad, järgmiselt:
a) turule lastud toiduainete puhul, mille minimaalne säilimisaja tähtpäev on üle 48 tunni, tuleb neil vähemalt 48 tundi enne minimaalse säilimisaja tähtpäeva
b) punktiga a hõlmamata toiduainete puhul on neil õigus
pakkuda toiduainet vahendusasutusele, kes tegeleb toiduainete päästmisega vastavalt kokkuleppele ÉMK-ga, mis tuleb registreerida toidupääste andmebaasis. Sellised toidupakkumised tuleks teha IT-süsteemi kaudu, mida haldab Food Rescue Centre Nonprofit Ltd. („Élelmiszermentő Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság“) (edaspidi: ÉMK).

(2) Pakkuv üksus algatab lõike 4 punkti b kohase registreerimise toidupääste andmebaasis, esitades lõike 5 punktis b osutatud teabe, samal ajal kui ÉMK-ga sõlmitud lepingu alusel toidu päästmisega tegelev vahendusasutus esitab lõike 5 punktis b osutatud teabe. ÉMK väljastab elektroonilise registreerimistunnistuse ning esitab selle pakkuvale üksusele ja vahendusasutusele.“

(2) 2008. aasta XLVI seaduse paragrahvi 38/H lõige 2a asendatakse järgmise sättega ning paragrahvile 38/H lisatakse lõige 2b:

„2a) Vahendusasutus võib saadud toidu tarnida ainult neile, kes seda vajavad, ja teeb seda tasuta.

2b) Pakkuv üksus võib kooskõlas § 15 lõigetega 2a ja 2d lasta turule toidu, mida ta on toidupääste andmebaasi kaudu pakkunud ja mida ta ei ole valitsuse määruses sätestatud tähtajaks registreerinud.“

(2) 2008. aasta XLVI seaduse paragrahvi 38/H lõike 4 punktid b–d asendatakse järgmisega:

(Riigiasutuse ülesandena seoses toidu päästmisega teeb ÉMK järgmist:)

„*b)* haldab IT-süsteemi ja elektroonilist registrit IT-süsteemis (edaspidi: toidupääste andmebaas), kuhu kantakse järgmised andmed:
ba) toitu pakkuv üksus;
bb) vahendusasutus;
bbc) pakutav ja registreeritud toit; ning
bd) kasutaja,
kooskõlas lõikega 5

c) teostab järelevalvet toidupääste andmebaasi andmete esitamise kohustuse täitmise üle;

d) jälgib pakkuvate üksuste toidujäätmete vähendamise kavasid ja teeb ettepanekuid nende muutmiseks,“

(3) 2008. aasta XLVI seaduse paragrahvi 38/H lõike 4 punkt f asendatakse järgmisega:

(Riigiasutuse ülesandena seoses toidu päästmisega teeb ÉMK järgmist:)

„*f)* töötab välja üksikasjalikud eeskirjad toidu pakkumiseks pakkuvate üksuste poolt,“

(4) 2008. aasta XLVI seaduse paragrahvi 38/H lõikele 4 lisatakse punkt i:

(Riigiasutuse ülesandena seoses toidu päästmisega teeb ÉMK järgmist:)

„*i)* teeb koostööd toiduahela kontrolliasutuste, riikliku maksu- ja tolliametiga ning tal on volitused algatada ametlikke menetlusi.“

(5) 2008. aasta XLVI seaduse paragrahvi 38/H lõige 5 asendatakse järgmise sättega ning paragrahvile 38/H lisatakse lõiked 6–8:

„5) Toidupääste andmebaas sisaldab järgmist:
a) järgmised andmed pakkuva üksuse kohta:
aa) nimi;

ab) tegevuskoht;
ac) äriühingu registreerimisnumber;
ad) maksukohustuslasena registreerimise number;
ae) iga tegevuskoha/asukoha aadress;
af) FELIR-tähis;
b) järgmised andmed vahendusasutuse kohta:
ba) nimi;
bb) tegevuskoht;
bbc) organisatsiooni registreerimisnumber;
bd) maksukohustuslasena registreerimise number;
c) järgmised andmed pakutava ja registreeritud toidu kohta:
ca) vöötkood;
cb) nimi või nimetus;
cc) tarbijapakend;
cd) ühiku kaal;
ce) ühiku suurus;
cf) transpordi ja ladustamise eritingimused;
cg) toote kategooria;
ch) tükkide/esemete arv;
ci) minimaalse säilivusaja tähtpäev;
cj) „kõlblik kuni“ kuupäev;
ck) partii kood;
cl) üldine suurusvahemik;
cm) arvestuslik väärtus;
d) järgmine teave logistiliste ülesannete täitmise kohta:
da) teave punkti a alapunktis ae osutatud ala geograafilise asukoha ligipääsetavuse kohta;
db) pakutava toidu tarnekoht;
dc) pakutava toidu kättetoimetamise kuupäev;
dd) pakutava toidu väljastamise eest vastutava isiku kontakttelefon;
e) järgmised andmed kasutaja kohta:
ea) nimi;
eb) vanus;
ec) aadress;
ed) e-posti aadress;
ee) telefoninumber.

(6) Vahendusasutus võib registreerida toidupääste andmebaasis pakkuva üksusega toidu pakkumisega seoses sõlmitud lepingu.

(7) Toitu pakkuv üksus ja vahendusasutus teatavad toidupääste andmebaasi kõigist registreerimisprotsessi käigus esitatud andmete muutumisest kaheksa päeva jooksul muudatusest arvates.

(8) Seoses õigusaktides sätestatud ülesannete täitmisega ning selleks, et jälgida toiduohutust ja toidu jaotamist kasutaja jaoks ning anda teavet toidu jaotamise kohta, on ÉMK-l õigus töödelda lõike 5 punktis e osutatud andmeid alates nende registreerimisest toidupääste andmebaasis kuni kasutaja nõusoleku tagasivõtmiseni, kuid mitte kauem kui kolm aastat, pärast mida kustutatakse andmed registrist.“

Paragrahv 4

(1) 2008. aasta XLVI seaduse paragrahvi 38/I lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1) Pakkuv üksus:
a) koostab toidujäätmete vähendamise kava ja saadab selle ÉMK-le;
b) täidab oma toidu päästmise ülesandeid kooskõlas toidujäätmete vähendamise kavaga ja
c) määrab toidupäästeametniku, kes koordineerib toidu päästmise tegevust.“

(2) 2008. aasta XLVI seaduse paragrahvi 38/I lõike 2 punkt a asendatakse järgmisega:

(Toidujäätmete vähendamise kava sisaldab)

„*a)* toidujäätmete kogust, mille tekitasid hulgimüügiga tegelev kaupleja ja toidu jaemüüja,“

Paragrahv 5

2008. aasta XLVI seadusele lisatakse paragrahv 38/J:

„§ 38/J (1) Igasugune tasuta toidutarne ÉMK toidupääste andmebaasi kaudu ÉMK toidupääste andmebaasis registreeritud organisatsioonile, mis peab toimuma tasuta, loetakse käibemaksuga maksustamise eesmärgil annetuseks, kui annetajal on ÉMK väljastatud tõend või – ÉMK ja annetuse saaja vahel sõlmitud lepingu puhul – annetuse saaja väljastatud tõend, mis põhineb ÉMK esitatud teabel; ning see tõend sisaldab ÉMK nime, annetaja ja annetuse saaja nime, nende tegevuskohta, maksukohustuslasena registreerimise numbrit ning toidu päästmise kontekstis toidu tarnimise fakti ja kuupäeva.

(2) Kui § 38/H lõike 1 punktis a sätestatud tingimused on täidetud, käsitatakse toiduainete tarnimist käibemaksuga maksustamise eesmärgil annetusena üksnes lõike 1 tähenduses.“

Paragrahv 6

2008. aasta XLVI seaduse paragrahvi 62 lõikele 1 lisatakse punkt *h*:

(Määratakse toidukontrolli trahv)

„*h)* – kui toiduained, mille minimaalne säilimisaeg on üle 48 tunni, viiakse turule 48 tunni jooksul enne minimaalse säilimisaja tähtpäeva, välja arvatud paragrahvi 15 lõikes 2d sätestatud juhul.“
.

Paragrahv 7

2008. aasta XLVI seaduse paragrahvi 63/B täiendatakse lõikega 1a:

„1a) ÉMK hoiatab esmakordselt pakkuvat üksust, kui andmed esitatakse toidupäästjate andmebaasi hilinemisega, ebaõigesti või neid ei esitata üldse. Kui pakkuv üksus jätab teabe korduvalt esitamata, algatab ÉMK toiduahela järelevalveasutusega toidupäästetrahvi määramise.“

Paragrahv 8

(1) 2008. aasta XLVI seaduse paragrahvi 76 lõike 1 punkt o asendatakse järgmisega:

(Valitsusel on õigus)

„*(o)* kehtestada dekreediga üksikasjalikud eeskirjad toidu päästmiseks, välja arvatud nende toiduainete määratlemine, mida tuleb pakkuda ja mida võib pakkuda toiduainete päästmise andmebaasi kaudu.,“

(2) 2008. aasta XLVI seaduse paragrahvi 76 lõikele 1 lisatakse punkt p:

(Valitsusel on õigus)

„*p)* kehtestada dekreediga eeskirjad selle kohta, kuidas võib ministri dekreedis täpsustatud toiduaineid, mille minimaalne säilimisaeg on üle 48 tunni, turustada toiduainena 48 tunni jooksul enne minimaalse säilimisaja tähtpäeva.“

(3) 2008. aasta XLVI seaduse paragrahvi 76 täiendatakse lõikega 3:

„3) Ministril on õigus kokkuleppel kaubandusministriga välja antud dekreediga reguleerida:
a) tootekategooriaid ja täiendavaid valikukriteeriume nendest tootekategooriatest toiduainete puhul, mis vastavad nendele kategooriatele, ja
aa) mida ei tohi minimaalse säilimisaja tähtpäevale eelneva 48 tunni jooksul toiduna turule viia;
ab) mida tuleks pakkuda ja mida võib pakkuda toidupääste andmebaasi kaudu ning
b) (ÉMK koostatud) ajakohastatud suuniste avaldamise meetodi toiduainete kohta, mida pakutakse toidupääste andmebaasi kaudu.“

Paragrahv 9

2008. aasta seaduses XLVI pealkirja alla *„Üleminekusätted“* lisatakse järgmised punktid 76/D ja 76/F:

„§ 76/D lõige 1) Pakkuv üksus ja vahendusasutus peavad 15 päeva jooksul alates 2024. aasta seaduse..., millega muudetakse teatavaid toidupääste tõhustamisega seotud õigusakte, jõustumisest taotlema registreerimist toidupääste andmebaasis.

(2) Vahendusasutus võib registreerida toidupääste andmebaasis oma toidupakkumisega seotud kokkuleppe, mis peab olema sõlmitud enne 2024. aasta seaduse..., millega muudetakse teatavaid toidupääste tõhustamisega seotud õigusakte, jõustumist.

§ 76/E Pakkuv üksus täidab paragrahvi 38/H lõike 1 punktist a tuleneva kohustuse esimest korda 1. novembril 2024.

Paragrahv 76/F Kauplejad, kes tegelevad hulgimüügiga ja peavad koostama toidujäätmete vähendamise kava, koostavad ja esitavad selle dokumendi esimest korda 31 maiks 2025.“

Paragrahv 10

2008. aasta XLVI seadusele lisatakse paragrahv 84:

„Paragrahv 84 Paragrahvi 15 lõigete 2c–2e eelnõust on eelnevalt teavitatud, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/1535 (millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord) artiklites 5–7.“

Paragrahv 11

2008. aasta seaduse XLVI lisa muudetakse vastavalt 1. lisale.

Paragrahv 12

2008. aasta XLVI seaduse paragrahvi 62 lõikes 2 asendatakse sõnad „lõike 1 punktides *a–d* osutatud juhul“ sõnadega „lõike 1 punktides *a–d* ja *h* osutatud juhul“.

Paragrahv 13

2008. aasta XLVI seadusega tunnistatakse kehtetuks:
a) paragrahvi 38/I lõike 2 punkt c ja
b) paragrahvi 38/I lõike 2 punktis d sõnad „ÉMK või“.

3. Lõppsätted

Paragrahv 14

Käesolev seadus jõustub kolmekümne esimesel päeval pärast selle avaldamist.

Paragrahv 15

Antud õigusakti 2. rubriigi eelnõust eelneva teatamise nõue, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/1535 (millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord) artiklites 5–7, on täidetud.

2024. aasta seaduse ... 1. lisa

1. 2008. aasta XLVI seaduse lisasse lisatakse järgmine punkt 15b:

(Antud seaduse tähenduses)

„15b. *toiduna registreerimine:* nende toiduainete tähistamine toidupääste andmebaasis, mida vahendusasutus kohustub jagama;“